

XXXIII. évfolyam

2. szám

SZERETET

REFORMÁTUS EGYHÁZ-VALLÁSI KÉPES
HIRADÓ.

Alapította az 1906. esztendőben, mindmáig szerkeszti
és kiadja: TÖRÖK IMRE.

Megjelenik havonként egyszer Kisújszálláson.
Előfizetési díj egy egész évre 5.— P.

Kisújszállás

1944. február hó

Istené legyen ezért a dicsőség s hál, a segítő főembereknek, jó embereknek: a „Szeretet“ e mostani száma nem mint az egész múlt év folyamán négy oldalon, hanem — a Miniszterelnökség 10.101/III. b. 1944. számú engedélye alapján: nyolc oldalon jelenik meg. Hazánk főhivatalának ezen engedélyezése legyen a közelgő jobb idők biztató jele!

Február hónap

Hirdetek nektek, embertestvéreimnek, nagy örömet, akik tán fáztatok, ínséget láttatok a komor, hideg tél napjaiban, hirdetem, hogy: a február utolsó hónapja már a télnek! Tán a már-már múltó tél örömére tartottak ünnepet a régi rómaiak február 18-tól 28-ig. A nyájak istene volt az a pogány istenség, amelynek tiszteletére ezt az ünnepet tartották, tán hogy már február végén, kivált amarra a délibb vidékeken dugdosta kifelé apró, zöld fejcsékjét a pázsit.

Február! Négy hét elmúltán utolsó napját írjuk. S aztán: Március! Csak már aztán az ne legyen március, ahonnan nevét is vette: a hadak istenének Marsnak

hónapja! Hanem hadd szántson a földművelő s munkája után menjen elő!

Február! A német Szenny-hónapnak (Schmutz-monat) nevezi, az angol is azt mondja róla, hogy ez viszi el a télnek szennyét, a fagyos rögöt, az olvadozó, rongyos hótakarót, seprünk-kotrunk, ásunk, takarítunk a közelgő, vagy már el is érkezett tavasz örömére.

Kibírtuk a telet eleddig, velünk volt az Isten, az ezután következőket is csak kibírjuk. Mi gyengék, erőtlenek és szegények vagyunk, de erős és mindenekben gazdag a mi mennyei Atyánk, a jóltevő, a esodatevő Isten! — Imádkozzunk, hogy Ő legyen velünk!

Újlesztendei köszöntés a nagyon régi magyar időkben

1. A koronás királynak ajándékozom amaz rettenetes erős *oroszlánt*, a földön járó állatok királyát és a magasan felrepülő *saskeselyűt*, királyát az áerben röpdöső madaraknak.

2. A király után levő gubernátoroknak, hatalmasságoknak, magistrátusoknak minden tiszthen, hivatalban és méltóságban

helyezettett örálló uraiméknak ajándékozom ama serényen vigyázó *darumadarat*.

3. Szántóvetőknek: a *hangyát*.

4. Kereskedőknek: a *méhecskét*.

5. Lelkipásztoroknak: az *érekígyót*: erősek és bölesek legyenek, mint az ére és mint a kígyó!

6. Az Igét hallgató híveknek: a *szelíd juhot*.

7. Az atyáknak és anyáknak: a csirkéit hű gonddal nevelő s védelmező *tyúkot*.

8. A gyermekeknek viszont a tyúk hangjára serényen futó *csirkéket*.

9. Özvegyeknek: a *bús gerlicét*.

10. Árváknak: a fülemilét, mely kedves mindeneknek.

11. Gazdáknak: a vetés felett a levegőben szálló pacsirtát.

12. Gazdasszonyoknak: a tekenősbékát,

mely csontházában érzi legjobban magát, úgyhogy a fejét se szívesen dugja ki.

13. Szolgáknak: az ébren alvó nyulat.

14. Nem munkálkodóknak: a tüeszköt.

15. Isten Igéjét nem hallgatóknak: a hitvány szunyogot.

Mindenkinek tehát a jellemének megfelelő ajándékozom és kívánom az újesztendőre, hogy példák legyenek és tanulságok, no meg kemény intések is, amit ajándékoz a köszöntő.

*

Olvassuk el még egyszer figyelmetesen. El lehet rajta gondolkozni!

Régi egyházi emlékek

Ezelőtt körülbelül 100 esztendővel (1837) hogy nézett ki a Tiszántúli Ref. Egyházkerület és közelebről a ma úgynevezett Hevesnagykunsági Egyházmegye, a mi egyházmegyénk? Emlékezetnek okáért ide írogatom.

Az egyházkerület püspöke (akkori hivatalos elnevezés szerint: szuperintendense) volt: *Budai Ézsaiás* debreceni első lelkipásztor.

Az egyházkerületi főgondnok (főkúrátor): *Péchuifalusi Péchy Imre*.

Egyházkerületi főjegyző: *Szoboszlai Pap István* (a későbbi püspök!).

*

A mi egyházmegyénk esperese (akkor úgy írták: esperestje) volt: *Csató Gergely*.

Egyházmegyei gondnokok (segédkúrátorok) voltak a Nagykun kerület részéről: *Illésy János* aranysarkantyús vitéz, a N. K. kerület kapitánya. Hevesi részről pedig: *Recsky László*, több vármegye táblabírája.

Jegyző volt: *Szentes Sámuel* nyugalomra lépett lelkipásztor.

Tanácsbírák, egyháziak: *Dorka Illyés*, kisújszállási lelkipásztor, *Kassai János* t. földvári l., *Nagy Sámuel* madarasi l., *Szüts István* derzsi l.

Világi rendből: *Roffi Borbély Sándor*, Heves és Külsőszolnok várm. táblabírája, *Roffi Borbély Sámuel*, a várm. főszolgabírája, *Kálmán Sándor*, a Jász és két Kun kerület tiszti főügyésze, *Uj Péter*, a Jász és két Kun kerület számvevője.

Az *egyházmegye lelkészei* voltak akkor;

Abád: Szondi István.

Bura: Szondi József.

Derzs: Szüts István. Leánygyülekezete: Tomaj.

Földvár: Kassai János.

Füred: Bonyhai József. L. gy.: Kócs.

Igar: Csath Ferenc.

Inoka: Tóth Pál.

Karcag: Csató Gergely esp. és Daróci Mihály l.

Kenderes: Pap István. L. gy.: Kakat, Fegyvernek, Ecseg.

Keve (Túr): Csethe Lajos, Kocsa István.

Kisújszállás: Dorka Illyés, Török Pál (a későbbi budapesti lelkész és püspök).

Kunhegyes: Farkas József, Kulifai Zsigmond.

Kürt: Csethe Dániel.

Madaras: Nagy Sámuel, Elek Sándor.

Nagyrév: Mikolai József.

Roff: Kegyes József.

Sass: Szilágyi János.

Szalók: Karsai János.

Szentimre: Varga István.

Szentmiklós (Török): Sarlai György, Veress István. L. gy.: Szakállas.

Szóllós: Fazekas János.

Túr (Mező): Varga József, Szabó Pál,

Úgh: Magyar Mihály.

Ványa (Déva): Vásárhelyi Pál.

*

Szerettem volna még közölni a régi professzorok és oskolatanítók neveit is, de szűkös mérik Pesten a papirost. No majd máskor!

Mi várakozik a világra és reánk?

Chesterton (Csesztertn) angol író, s Dr. Ravasz László püspök után írom azt, amit itt írok, feleletül a címben írott kérdésekre:

Volt egyszer öt vak indus, kik világtalanságban születtek is, kik hogy-hogy nem? életükben először egy óriás elefánttal találkoztak. — Látni nem láthatták szegények az óriási állatot, csak tapogatás útján próbáltak tisztába jönni vele, hogy mi is az a, milyen is az az elefánt?

Az egyik indus az elefánt ormányát simította végig, s azt mondta rá, hogy hisz' ez egy óriáskígyó. A másik átkarolta az elefánt lábát s felkiáltott: Mily hatalmas fatörzs! — A harmadik a roppant állat oldalához dőlt és ezt mondta: erős *kőfal* ez s alatta még, ím, kapu is vezet át. — A negyedik az állat nagy füleit érintette meg és így szólt: Vitorla ez, a szél majd kifeszíti s a esónak menni kezd. Az utolsó az agyarárt fogta meg s így kiáltott: Erős és éles harci dárda!

Mindegyik másnak találta tehát s mindeniknek lehetett volna igaza.

Igy vagyunk mi is, emberek, a jövővel szemben. Vakok vagyunk, tapogatózunk, gondolkodunk, számíthatunk. Egymással még perünk is, hogy így lesz, úgy lesz, ez lesz, az lesz, ez vár reánk, az vár reánk, ilyen lesz a holnap, a jövő; meg amolyan lesz.

Isten Ura a holnapnak, Isten Ura minden sorsnak. Az lesz meg, amit Ő akar, nem az, amit én gondolok, meg te gondolsz, meg ő gondol.

Luther Mártonnak, a reformátornak egy gyönyörű mondását iktatom még ide: „Istenben éppen az a legesodálatosabb, hogy egészen ellenkező dolgokat hoz ki, mint amit gondolna, vagy várna az ember. Ami nincs, annak azt mondja, hogy legyen! Ami van, annak azt mondja egyszer: szűnjék meg lenni. A nyomorúságból és a fájdalomtól kihozza az örömet és dicsőséget. A gyilkos méregnek azt mondja: légy drágalátos gyógyszer. Az ördögnek, a Sátán fiainak azt mondja: Legyetek a szenteknek nagyobb hasznára, mint a legdicsőségesebb angyalok.“

Ez legyen — mondja Ravasz püspök — az időknék s így 1944-nek is nagy leckéje! Istennek egyetlenegy örök szenvedélye: a rosszból jót hozni ki.

Míg Isten él tehát, ne féljünk!

Szicíliai legenda

Úgy igyekszem leírni, amint ott Szicíliában az olaszok mondogatják-beszélgetik s amint ezt egy világhíres író könyvében megírta:

Mikor az Úr a világot teremtette, egy fenséges pillanatban szeretete volna tudni, sok dolga, tennivalója van-e még hátra? Leküldte hát egyik angyalát, nézné meg, rendben van-e a világ?

— Mindenki sír, zokog, panaszkodik. Ezt a hírt hozta a földről az Úr küldötte.

— Akkor a világ még nincs egészen rendben — mondta az Úr — s tovább munkálkodott.

Harmadnapra újból leküldte angyalát a Teremtő.

— Mindenki örvendez, kacag — hozta a hírt a küldött.

— Akkor még mindig nincs rendben a világ sora — mondta Isten — s ismét tovább munkálkodott.

Az Úr küldésére az angyal harmadszor is leszállt s lőn a híradás:

— Vannak, akik sírnak, s vannak, akik kacagnak.

— Akkor kész a világ — szólt a teremtő Isten.

Igy is van, ezzel van rendben a világ. A szenvedésekről egy külön cikkben írok pár szót. Csak azt teszem még hozzá mindehhez, hogy egy és ugyanazon ember, egy és ugyanazon szív is hol szenved, hol örül. És bár én nem vagyok ú. n. katolikus ember — ide iktatom mégis egy régi pápának a bölcs tanítását a szenvedésről: A szenvedés terhét senki sem veheti le az emberekről, mert azt a terhet a Mindenható tette szívünkre. De aki erőt, bátorságot tud önteni az emberekbe a bajok, gondok, fájdalom, szegénység, nyomorúság elviselésére, annak — mondá a főpap — sok megbocsáttatik.

Én, aki ez újságot 38 év óta szerkesztem és sok gondal, néha koldulással is fenntartom, nemesak ez újsággal 38 év óta, de egész életemben is, arra törekedtem, hogy erőt öntsek a próbáltatottak szívébe minden leírt szavammal, betűmmel is, életem minden cselekedetével is.

Tán ezért áldott is mindig az Isten. Tán ezért van az is, hogy a „Szeretet“-nek sohase volt több pártfogója, mint az idén.

Ezüst, arany, gyémánt s még ennél is feljebb...

Azt hihetné a kedves olvasó, hogy nagyértékű, nemes ásványokról van szó e cikk címében. Nem! — Hanem: ezüst-, arany-, gyémántmenyegzőkről, sőt még ezeken felül is, Istennek még nagyobb kegyelméről.

Ezüst. Huszonöt éves házasság jubileumi ünnepe lesz Tiszaroffon e hónap 5-én. Roffi Borbély Gábor és hitvese: nemes Polgár Erzsébet . . . egy negyedszázaddal ezelőtt kötötték meg Törökszentmiklóson boldogságos, áldott frigyüket. Sok enyészhetetlen emlék fűzi lelkemet ehhez a nagy-nemes családhoz, résztvettem örömeikben s velük gyászoltam siralmuk napjaiban. Ha élek és erőm lesz, az ezüstmenyegző ünnepén is ott leszek, s leírom majd a „Szeretet“ olvasóközönségének, milyen az ezüstmenyegző egy ősnemes magyar családban!

Sok gyászt, próbáltatást láttak régen s mostanában is ez úri nemes család tagjai, adjon most és ezután mindig örömet szívüknek a boldogságot árjadoztató nagyjó Isten!

Arany: Pólya Illésék aranymenyegzője.

Mikortájon immár boldogemlékű lelkészársam, Nagy István idekerült, én meg már öreg lelkésze voltam Kisújszállásnak (37 éves voltam akkor!), nagy egyházmegyei gyűlés esett a Tiszazugban, tán Sason? — Végezvén tanácskozásunkat, hajón igyekeztünk volna a Tiszán Szolnok felé. Hideg hajnal volt, s hiába topogtunk szaporán a Tiszaparton, csak nem jött a hajó. Az egyházmegyei topogó rendek közt ott fázott egy kemény, erős kun ember is, a mi kisújszállási egyházunk gondnokpénztárnoka is: öregebb Pólya Illés. Ekkor történt, de már a hajón, hogy temérdek bort raktak fel a hajóra, valamely borkereskedőnek küldte a tiszazugi báró, 20—30 hektoliteres hordókban. Ugyanaz a báró az előző napon, a gyűlés napján ígéretet tett az aranyoskedélyű, felejthetetlen madarasi papnak, Medgyaszay Gyulának, hogy a sok kedves perc emlékéül s jutalmául, amelyeket mindnyájunknak, — a bárónak is szerzett — küld neki egy hordó bort. Én hát, ki szintén debreceni eredetű vagyok, mint volt a kedves emlékű Medgyaszay, egy nagy darab krétát kerítettem a hajós-

kapitánytól vagy honnan, s a legnagyobb hordó végére rápingáltam, hogy: „Nt. Medgyaszay Gyula úrnak, Kunmadaras“. Az egyházmegyei rendek, köztük M. is, sétálgattak aztán a hajó fedélzetén (volt időnk bőven Szolnokig!), s úgy intéztem, hogy az öreg Gyula meglássa *azt a* hordót. Volt szörnyülködés, rettentő, mikor látják, hogy 25 hl. bort küld s ilyen pontosan, már az ígéretet követő napon, a madarasi „Szent Bokrétának“. Hova jutott a nagy hordó, sőhse tudtam meg, de azt megtudtam, hogy körülbelül egy hét múlva csakugyan begördült egy kisebb hordó bor a madarasi paróchiára.

Öreg Pólya Illés még velünk kacagott akkor a nagy hordó eseténél a hajón. De bizony egy pár hét múlva eltemettük. Átfázott a Tiszaparton s szemfedőt borított rá a tüdőgyulladás.

Sok derék fia maradt, azok között az is, aki nevét is viseli, akinek aranymenyegzőjéről éppen írni szándékozom.

Bizony régecske volt, ötven évnél több ideje, hogy ifjú Pólya Illés jegyzette magának jövődöbeli házastársul Nagy Erzsébetet, N. hajadon leányát, s hogy no aztán pár héttel később Gaál Kálmán polgármester és Boleman Lajos ügyvéd násznagy uraimék bevezették az örvendező nászsereget a templomba, holottan Gulyás Lajos nagytiszteletű úr ékes beszédben (Ahogy csak ő tudott beszélni!) áldotta meg az ifjú párt. Így volt ez 1894. jan.

S most 75 éves már az aranyvőlegény. Én még láttam őt táncot tenni egy lakodalomban vagy 20—25 éve, táncos esizmája alatt majd leszakadt a padló, — most már nem táncol. Ágyban feküdt az aranymenyegző napján is, de megfogadta! — hogy, ha Isten is úgy akarja! — tesz ő még táncot.

No majd a 60 éves évfordulón. Ott leszek én is, s én húzom neki a talpa alá valót.

Pólus Istvánék aranymenyegzője.

Mezőtúrról kaptam az örvendetes értesítést, hogy ott 1894. jan. 24-én a dévaványai születésű Pólus István, 21 éves ifjú ember, Pólus Péter fia, házasságot kötött Ádám Terézia 18 éves mezőtúri hajadonnal. No, ennek a szép történetnek most kereken 50 esztendeje.

Városunk neves polgárát s hitvesét ez ünnepélyes alkalommal a „Szeretet“ is örömmel köszönti s rájuk és minden szeretteikre továbbra is kívánja Isten minden áldását!

Az egyházmegyei Nőszövetség alakuló közgyűlése Kisújszálláson

Még egykori nagy polgármesterünk, Gaál Kálmán, egyházmegyei tanácsbíró életében történt, hogy méltó nekibuzdulásunkban azt az indítványt terjesztettük volt az egyházmegyei közgyűlés elé, miszerint az egyházmegye ne vándorgyűléseket tartson a különböző nagyobb gyülekezetekben, hanem mindenkor gyűlését Kisújszálláson tartsa, mint központi fekvésű, kedvező helyen, hova négy irányból futnak össze a vonatok. Nem Szolnokban, amely az egyházmegyének is legszélén esik s különben is más egyházmegyéhez s nem is a Tiszántúli egyházkerülethez tartozik. Indítványunk akkor nem fogadtatott el. Így sokszorosan örülnünk kell, hogy néha-néha mégis itt sereglenek össze a hivatalos képviseltek, gyűléseket tartó egyházi testületek.

Igy lőn ez január 12-én is, mikor is az a megtiszteltetés ért bennünket, Kisújszállást, hogy az egész egyházmegyei nőszövetségek képviselői, küldöttei, keresztyén hölgyek, ide gyűltek össze alakuló közgyűlésük megtartására. Körülbelül százan lehettek nagy szeretettel fogadott vendégeink, kik nem törődve a téli nap hidegével, a manapság különösen is keserves utazás fáradalmaival, eljöttek tanakodni, dolgozni-küzdeni a szent cél érdekében. Isten vezérelte, Isten áldja meg őket ezért is!

Sokat lehetne írni az ünnepélyes magasztosult közgyűlési alkalom részleteiről: a legmoder-

Özv. Soós Józsefné Barla Szabó Irma,
az egyházmegyei nőszövetség elnöke.

nebb rendszerrel fűtött templomunkban lefolyt közgyűlésről, az elhangzott lelkes beszédekről, amelyeket egyházmegyénk eszperese s a megjelent

Érdekes véletlen, hogy akiről az előző cikkben emlékeztünk volt, Pólya Illyéssel együtt huszároskodtak a XIII. Regimentnél. Vajjon melyik lehetett takarosabb huszár, s ki vitte magasabbra a katonaletén?

Isten éltesse őket!

*

Ugyanezen esztendőben esküdött Ulkóssy István is hitvesével: Lechner Jozefával. A férfi már régebben meghalt. Most is élő özvegyét Isten áldja és segítse.

*

Régi-régi anyakönyveinkben foglalt feljegyzések nemcsak aranymenyegzők fundamentumai, de még 50 esztendőnél régebben kötött házasságokról is emlékeznek.

1880. május 25-én Lábás Lukács most immár tisztos öreg bátyánk és tiszteleteméltó agg hitvese: Balog Mártha mondták el a szent esküt az Úrnak templomában.

64 esztendeje lesz ennek idestova. Áldja meg az Isten a két jó öreg embert mind a két kezével s tartsa meg sokáig őket, régi, jobb idők élő emlékeit!

*

Ebben az évben esküdött volt mostmár néhai Rásky Mihály tanító úr is feleségével, Balog Gizellával. Násznagyok valának: Keszi Hajdu Lajos tanár és Rázsó Károly tanító. Násznagy uraimék is régen porladnak.

*

És porlad már az is, de nem is nagyon régen, akiről nem állhatom meg, hogy meg ne emlékezzem, noha gyermeke Túrkevényben él s őmaga Nagyváradon halt meg nemrégiben: özv. Órhalmi Hadadi Dánielné sz. szalkai Szalkay Emma. Meghalt 105 esztendőskorában. Milyen világ lehetett akkor, mikor a tisztos vén még ifjúasszony volt?

*

Kisújszállás se hagyja azonban magát: S. Tóth Károlyné sz. Szabó Zsófia nénénk 97-ik életévében van. Isten tartsa meg sokáig szeretteinek örömeire. Unokájának is van három unokája.

*

B. Takács József feleségével, Szőke Rebekával 1880 dec. 16-án esküdött. Régen volt! Isten éltesse boldogságban, egészségben még sokáig kedves régi harangozónkat s élettársát!

lelkészek tartottak (Gaál István esperes, Komlós-sy Gábor mezőtúri, Nagy Károly szalóki lelképásztor); de különösebben is meghatotta a templom nagy közönségét esperesünk hitvesének imája s bibliaolvasása, aztán a megalakult egyházmegyei nőszövetség új elnöknőjének székfoglaló nagy beszéde.

Merthogy megtörtént a megalakulás, az egyházmegyei nőszövetség előljárásiágának, tisztviselőinek megválasztása is.

Egyhangú szép, lelkes választás volt, bizonyossága annak, hogy a választás méltó egyénekre esett. Ki legyen az egész egyházmegyére kiterjedő Nőszövetségnek elnöke? Ki legyen hivatott e nagyszerű tisztség ellátására? Ki szerzett erre érdemet eddigi működésével az egyházi s a közélet terén? Ki tud imádkozni és dolgozni? Kiben van az emberszeretethez olyan mértéke, hogy az egyházmegye ezer és ezer hölgyének fogékony szívét irányítani képes és kész lesz minden fennkölt és nemes ügy iránt, szegények, nyomorultak, árvák, elhagyatottak segítésére, támogatására? Ki szereti egyházát és hazáját e kiváltképpen való nehéz időkben úgy, hogy vezetése alatt majd egyházmegyénk asszonyai és leányai a női lélek nagyszerű lelkesedésével vigyék előre, igyekezzenek virágzásra emelni mindazt, ami keresztyén, re-

KIE

Sok ilyenfajta szóróvidítés járja a mai világban: KIE, OTI, OTBA, ORLE. Maholnap elfelejtjük értelmüket, jelentésüket. Én most csak azt magyarázgatom, amit címül is írtam, micsoda az a KIE? — Annyit mindenki tud, hogy Keresztyén Ifjúsági Egyletet jelent. Tehát a keresztyén ifjakat gyűjti egy táborba, s célja őket keresztyén szellemben továbbvinni, igaz keresztyén jellemre vezetni.

Nem tudok elég hálát adni a jó Isteunek, hogy idejében, míg utazni lehetett, elvezérelt a most már felfordult, vérző-könnyező Európa, sőt Amerika némely részeibe is, s láthattam ott, egyebek közt a keresztyén ifjúsági munka áldásait. Glezgóban a 8—9000 ifjú felvonulását, Helsinkiben az egész világ nemzetének képviselőit, kik naponként 30—40 külön gyűlést tartottunk, tanakodván, hogy neveljük ifjainkat, merthogy az ifjak és gyermekek lábán megy előre fejlődésében a világ. — Láttam New-Yorkban a japánt, kínait, nébert s a jenkit csüggeni gonddal az ifjak ügyén . . . s nagy palotáit Y. M. C. A-nek (KIE), mely hétszer magasabb, mint a mi tornyunk. És látom Tarboles-Mikes-utcán a mi KIE-nk egyszerű, szép házát, melynek létesülése a boldogult Nagy István lelkész s most is élő fia, Nagy László tiszteletesnek érdeme.

Hát . . . a KIE legutóbb folyó hó 16-án úgynevezett KIE-napot rendezett. Szép volt. Templomi koncert s este vallási tárgyú színelőadás. Nevezetes vendégeink is jöttek Budapestről a KIE ünnepére: a nagyemlékű gróf Teleki Tibor v. koronaőr fia, a KIE országos elnöke; Dr. gróf Teleki László és Pógyor István, akit már egyszer agyon akartam ütni, hogy mért nem szóltak nekem ezelőtt egy pár évvel, mikor Bodoky Richárdal Indiát járták, hogy megláthattam volna Ghandit, meg sok egyebet a távol Ázsiában.

Szó se lehet arról, hogy leírjam részletesen itt a KIE-Nap szép lefolyását, lelkünkre nézve

formátus és magyar. Özv. Soós Józsefné Barla Szabó Irma, papleány, egykori neves g. s. igazgatónk özvegye, ő maga is ny. tanítónő, a kisújszállási nőszövetség, nőegylet egyik elnökének neve hangzott egyértelmű óhajítás szerint s mellé alelnökökül özv. dr. Rácz Albertné (Törökszentmiklós) és Bárczay Istvánné (Tiszabúra) neve, akik meg is választattak. Pénztárnok lett: Balázs Jánosné Puskás Mária (Kisújszállás), jegyző a tiszaszalóki lelkész, Nagy Károly, aki a nagy sikerrel lefolytatott gyűlés után Isten ígését is hirdette a legnagyobb részben női közönségnek, finom lelkeknek. Méltó záradék!

Ha ez egyházi közlöny bizony szűk terjedelme engedte volna, az összes jelenlevők nevét óhajítottam volna közölni, így csupán arra vagyok korlátozva, hogy a jelenvoltak mindenikének próbálom megküldeni e közleményt. Kívánok Istentől minden áldást a nőszövetség működésére!

A gyűlést, ünnepélyt közebed követte, amelyet a kisújszállási hölgyek igazi kunmagyar vendégszeretettel adtak a vendégek tiszteletére. Egytálételes ebéd volt, mondják, de én éppen látam, mikor a harangozókból, sütőasszonyokból álló szárazföldi hajóraj vitte a sütőház felé tepsikben a pár darab híján 1000 drb. Lotti-kiflit.

Szép emléküket lehet úgy a messze földekről előfáradott vendégeinknek, mint szép emlékünekünk kisújszállásiaknak a falaink közt lefolyt női gyűlés.

áldásos óráit. Kicsi ahhoz a „Szeretet“.

Csak annyit a szép KIE-Napról, hogy mint ahogy a prédikáló lelkész felveszi a Szentleckét: a KIE templomi ünnepélye is a Levente-zenekar hatalmas zeneszámával kezdődött s ennek jegyében, hangulatában folyt le az egész nap. A legnagyobb zenésze a világnak — úgy tartják — a nagynémet Beethoven, kinek remek himnuszát hallottam sokszor szülőföldemen a debreceni kántustól, Helsinkiben egy nem tudom hány tagú, roppant fúvószenekartól, orgonán Londonban s most itt minálunk. — Megreszketek egész lelkemben, ha hallom ezt a zenecsodát:

Szövegét idejegyzem, zenéje a tökéletesség példája:

Dicsőít Téged, nagy égi Teremtő!

A mindenségnek szent dala:

Az ég, a föld és a csillagok ezrei

S a buzgó lelkek imája.

Ki int s az égi esodák is remegnek,

Vezér, kit napsugár követ.

Az Úr hatalmas, parancsa lehangzik,

És áldás tölti földünket.

Köszönjük azoknak, akik megrendezték ezt az ünnepnapot, kik eljöttek ünnepelni velünk, hozzájárultak előadások tartásával, közreműködésükkel, vendéglátással stb. a nap sikeréhez. Isten kegyelme nyugodjék a KIE-n, itt és az egész világon!

MENETRENDJEGYZÉK.

Érvényes: 1943 december 6-tól.

Hova indul?

Bpest nyug. munkás 0.20; Debrecen személy 0.45; Bpest nyug. szem. 2.50; Dévaványa vegyes 4.20; Bp. kel. szem. 6.32; Kálkápolda motor 6.35; Bp. nyug. sebes 8.27; Bp. kel. sínautó 9.14; Püspökladány mot. 9.28; Debrecen sebes 10.38; Dévaványa mot. 10.45; Abádszalók szem. 11.00; Dévaványa vegyes 13.53; Kálkápolda mot. 14.00; Szolnok szem. 16.10; Bp. nyug. sebes 17.14; Dévaványa szem. 17.20; Debrecen sínautó 18.06; Szolnok motor 19.10; Debrecen sebes 20.14; Kolozsvár szem. 22.24; Abádszalók mot. 22.30.

Oláh Albert

Szatmári Sándor

Két egyházi: Oláh Albert és Szatmári Sándor negyedszázados szolgálata

Krisztus Urunk — Ég s Föld Királya — mint többször mondotta is — nem azért jött e földre, hogy uralkodjék, hanem hogy szolgáljon. Tehette volna mindenható hatalmával, hogy a Heródesek helyett Úr legyen Izráelben, vagy éppen a világ-bíró római császárok arany trónjára üljön; de nem, Ő szolgálni akart. Nőde meg is fizettünk Neki ezért. Így szoktuk ezt mi, emberek: vetettünk megkorbácsolt vállára piros rongyot palástnak, kezébe adtunk nádbuzogányt királyi pálcának, s fejére tettünk gledicsia-tövisből hajlított koronát, homlokának kiserkedt véreseppjei voltak a koronán a rubin-ékecségek.

Nem mindenki jár ám így, aki híven szolgál.

Példának itt legyen két hív egyházfiunk, a templom hív szolgálainak dolga (arcképük e lapban látható!). — Ez is legyen bizonyosága a gyülekezet hálájának, megbeesülésünknek!

Huszonöt évvel ezelőtt vállalták el ezt a szent szolgálatot. Az Úr szent asztalát több, mint kétszázszor terítették meg szolgálatauk folyamán. Áldott legyen ezért dolgos kezük minden mozdulása! Kenyeret adjon kezükbe az Úr bőséggel életük fogytaig, s teremjen szőlőskertjük édes szőlőfürtök nagy sokaságát, szívük örömeire!

Isten sokáig tartsa, áldja őket negyedszázados hív szolgálataukért is, szeretteikkel együtt!

Ábri Gyula beteg

Nagybeteg katonát, szegény Ábri Gyula szakaszvezetőt hozta a betegszállító autó a szolnoki hadikórházból. Siettem hozzá, sárga-sápadt volt az arca a betegágyon. Vigasztaltam, hogy a szülőföld, az édes itthon, az édesanya szíve, anyja szívének áldott melege meggyógyítja bizonyval. Csak nem olyan a katonai kórház, mint a szülőház itt a Széchenyi-utca során. — Anyai szeretet, testvéri, rokoni szeretet veszi itt körül.

Meggyógyul, meggyógyul, minden hatalmánál a szörnyű betegségnek nagyobb az Isten hatalma. Igaz, hogy elhunyt édesatyja is mintha hívná maga után a jobb-szebb világba, ahol nincs háború; de itt is marasztja, tartóztatja ám sokak szeretete, meg a kösű, amelyen az ő művészeke remekelt egykor szironyos-ezüstös szerszámot, még tán a főméltóságú úr hófehér paripájára is a kantárt.

Aki elolvassa e cikket, küldjön Istenhez csak egy sóhajtásnyi imádságot is szegény Ábri Gyuláért s szeretteiért!

Kedves halottaink

— A B. F. R. A. —

A múlt esztendő legutolsó napján temettük néhaivaló **Pardy Lászlót**. Gyászjelentésén szomorú szívvel olvashattuk: „Ime, én meghalok, de az Isten tivéletek leszen.” Négy kiskorú fiúgyermeke maradt atyátlan árvaságban s hitvese: Janó Róza özvegyi sorsra jutott. Szerettei sokan siratják. Szelíd, esendeslelkű ember volt, s noha 62 évet töltött csak e földi életben, mint fel van róla jegyezve: „Isten akarátában megnyugodva, esendesen pihent el.

Áldott legyen nyugodalmában is! S áldottak legyenek gyászoló szerettei!

*

Január hó 16-át írunk s koporsóban kellett látnom egykori tanítványom, Gönczi Eszter hitvesét: néhai **Szabó Ferencet**, másfél évtizeddel ezelőtt elhunyt kedves jó emberem: id. Szabó Ferenc presbiterünk fiát. Emlékszem rá, Amerikát jártam volt ép akkor, mikor a derék presbiter, a viruló egészségűnek látszó, derült, csupa-mosoly arcú id. Szabó Ferenc elpihent. Sem őt, sem fiát nem temethettem, úgy hozta sorsom! — de mindkettőjük halálát fájlalom. A most boldogultnak

Vanek János.

hitvese és két gyermeke maradt. Minden elmorogottjait az Úr vigasztalja!

E halálesetnél, mint sokszor ezenkívül is, emlékezetemben felújult az ősök arca, életök: id. Gönczi Sándoré és hitveséé, meg immár szintén elhunyt gyermekeiké.

Akit nem felejtenek el, az nem halt meg, ha megásták is a sírját s elföldelték is a koporsóját!

*

Özv. Sipos Sándorné Cseppentő Margit koporsója mellett állottunk január hó 10-én. Fájt látnom a 84 éves agg keresztyén asszonyt, aki három egész évi súlyos betegség után pihent el. Hét felnőtt gyermeke gyászolja méltó fájdalommal. Egyik fia egykori jó tanítványaim, a helybeli rendőrök közül való. Többi gyermekei is kedves ismerőseim. Rokonai, ott élt testvéreinek leszármazottai Tiszaroffon laknak. Itt és messze földön élő szeretteit a mindenütt jelenvaló Isten vegye körül vigasztaló kegyelmével!

Kalmár Sándorért imádkoztunk könnyhullással az elmúlt egyik vasárnapon. Hősi halált halt. Özvegye beteg, kinek édesanyja zokogott a gyászos emlékezésnél. Gyermeke atyátlan árva. December hó 24-én, karácsony ünnepe előtt néhány órával temették el a pinszki hősi temetőben. Hív emlékezésünk s szeretetünk virraszt felette!

*

Túrkevében húnýt el s temették a jó öreg tanítót: **id. Madarász Károlyt** január hó 13-án. A Szentírás szavait írtam volna, ha tőlem függött volna, a gyászjelentésére: „Imé sokakat tanítottál, sokakat vezéreltél igazságra“. Hányan áldhatják a 78 éves öreg tanítómestert, akik az időrendiben ültek az ő lábainál, egykori tanítványai! És áldják, akik sírva bocsátották el az utolsó útra: hitvese s öt gyermeke, testvér, unokák, rokonok s a jó tanítójától elbúcsúzott túrkevei nemes gyülekezet.

Akik ismerték, mindnyájan mi is áldjuk!

*

Kaposvárrott lakott, ny. postaszakmester volt, de pihenőre hazajött Túrkevébe, — a „Szeretet“-nek régi kedves olvasója: **Sugár József** testvérünk. 51 évet élt, 20 évet töltött boldog házasságban hitvesével, Szücs Margittal, aki kisújszállási eredetű.

F. évi január 12-én halt meg sok szenvedés után. Özvegye s testvérei, rokonai gyászolják. Most már otthon van igazán! Ott is áldott legyen!

*

Néb. Vanek János. E folyó évi május 14-én ünnepelték volna hitvesével: Vatai Emiliával, aki városunkban született, s innen indultak el boldogságuk útjára is — házasságuk 20 éves ünnepét. A szabadostetszésű Isten mást rendelt felőlük. A boldogultnak élete 49-ik évében történt elhúnyta elszakította őket egymástól. Pest-szentimrén laktak boldog egyességben, hol e tisztes ember, aki Budapesten a Montblank cégnél hivataloskodott, — a ref. egyházat szolgálta, mint hív presbiter. Gyermekek nem maradt, özvegye gyászolja itt Kisújszálláson lakó testvéreivel. Áldott legyen emlékezte!

*

Kunmadaras nagyközség főjegyzőjének hitvese, vitéz Takách Lászlóné szül. Vargha Iona életének 48-ik évében váratlan hirtelenséggel, 3 napi betegség után költözött el. Teste mindig törékeny volt, a lelke azonban készséges mindig az Úr szolgálatára. Kedves, rokonszenves alakját mindig ott láttuk a templomban. Minden egyházi megmozdulásban lelki építő munkában a legnagyobb buzgósággal vett részt. A leányegylet és nőegylet vezetésében Istentől kapott lelki erővel sáfárkodott. Leányok, asszonyok, akik vele együtt merítettek oly sokszor az Ige üdítő forrásvizéből — nagyon szerették. Házi istentiszteleteken olykor férjével együtt jelent meg egyszerű házában, ahol boldogan zendült meg ajkán kedves éneke: Imádkozatok és buzgón kérjetelek. Édesanyja, férje, egyetlen gyermeke — aki most 1. éves hadapród, — testvére (Vargha Zoltán kunhegyesi lelkész) és nagyszámú rokonság és az egész madarasi gyülekezet siratták el. Nagy gyászban, mérhetetlen fájdalomban úgy éreztük, hogy közel van a vigasztalás Lelke: hazament az áldott lelkű asszony ahhoz az Atyához, akit nagyon szeretett s akihez az imaközösségek, templomi órák és házi áhítatok csendjében mindig készült. Hív volt mindhalálig, övé már az Élet Koronája! Vigasztalja a kesergőket a vigasztaló jó Isten!

*

Tiszaroffnak két nevezetes halottjáról szomorú szívvel emlékezünk: **Zytás István** ny. társ. pénztárnok, földbirtokos a múlt év végefelé, hosszas szenvedés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. Hitvese, immár özvegye: Kazinczy Nagy Mária, három gyermeke: Mária, István és Pál (mindkettő m. kir. százados) — élettársaikkal, gyermekeikkel — gyászolják a boldogultat.

Áldott legyen az elpihent jó ember a föld porában és az Egekben!

*

Özv. Karkoványi Gyuláné sz. Berár Etelka is elnyugodott. A régi Roff társadalmának egyik kedves alakja volt. Elment tudós gyermeke Ákos után, kivel egykor szép utat tettek volt Európa északi országaiban. Szerettei siratják, mindnyájukat Isten vigasztalja!

Sylvester Irodalmi és Nyomdai Intézet Rt., Bpest.
Fel. vezető: Schlitt Henrik.

A „Szeretet“ előállításának költségei megnövekedvén, bizalommal kérem mindazokat — helyben és vidéken — kik egy ilyen egyházas akciót erősíteni szükségesnek ítélik, támogassanak, segítsenek! Az Ő országa támogatóit szeresse az Isten minden áldásával!